

PRIVREDNA KOMORA VOJVODINE
Služba Odbora za ekonomske odnose sa inostranstvom

Broj: 05/2 – 50

QG 710-10

INFORMACIJA O SARADNJI
AP VOJVODINE SA REGIONOM PODUNAVSKIH ZEMALJA

Novi Sad, novembar 2013. godine

SARADNJA AP VOJVODINE SA REGIONOM PODUNAVSKIH ZEMALJA

OPŠTI PODACI

Dunav je, posle Volge, druga najduža i druga vodom najbogatija reka u Evropi, te najduža reka u Europskoj uniji. Od njegovih 2.850 kilometara, plovno je 2.411 km, od čega 588 km kroz Srbiju.

Dunav izvire u Schwarzwald (šumovit planinski kraj u pokrajini Baden-Württemberg, na jugozapadu Nemačke), spajanjem rečica Brigach i Brega, u mestu Donaueschingenu. Dunav dalje teče prema istoku, kroz nekoliko glavnih gradova (Beč, Bratislava, Budimpešta i Beograd), te nakon 2850 km, uliva se u Crno more u području delte Dunava (4.300 km²) u Rumuniji i Ukrajini. Deltu Dunava je UNESCO označio kao svetsku baštinu 1991.

Dunav je kroz istoriju a i danas, uvek bio važan međunarodni plovni put. Dunav je dugo vremena bio i severoistočna granica starorimske države. Reka danas teče kroz ili čini granicu deset država, a to su redom od izvora prema ušću: SR Nemačka (7,5 %), Austrija (10,3%), Slovačka (5,8 %), Mađarska (11,7 %), Hrvatska (4,5 %), Srbija (10,3 %), Bugarska (5,2 %), Rumunija (28,9 %), Moldovija (1,7 %) i Ukrajina (3,8 %).

ZNAČAJ DUNAVA ZA SRBIJU

Kroz Srbiju prolaze dva evropska saobraćajna koridora – kopneni koridor X i koridor VII koji povezuje 10 evropskih zemalja koje izlaze na plovni deo reke Dunav. Dunavski bazen je jedan od dinamičnijih delova Evrope, posebno posle puštanja u saobraćaj plovnog puta Dunav-Majna, početkom 90-tih godina prošlog veka.

Sliv Dunava zauzima površinu od 817.000 km² (od čega u Srbiji oko 10% ili 82.000 km²). Područje sliva proteže se od zapada ka istoku u dužini od 1.690 km, a od severa ka jugu 820 km. Hidrografsku mrežu sliva Dunava čini 120 pritoka, od kojih se neke najveće ulivaju u Dunav na teritoriji Srbije: Sava, Drina i Tisa.

Kao Koridor VII, Dunav predstavlja važnu saobraćajnicu, posebno posle otvaranja plovnog puta Rajna-Majna-Dunav (1992). Dunav povezuje Crno more sa industrijskim centrima zapadne Evrope i lukom u Roterdamu. Teretnim saobraćajem uglavnom se prevoze nemineralne i mineralne sirovine, gvožđe, bakar, čvrsta goriva i žitarice, a preveze se oko 100 miliona tona robe godišnje. U dunavskom slivu nalazi se blizu 100 komercijalnih luka od kojih je 11 u Srbiji. Iako dominira teretni, na Dunavu je prisutan i putnički saobraćaj, pre svega veliki putnički rečni brodovi - kruzeri za prevoz turista. Pored toga, Dunav sa svojim pritokama i mrežom kanala u njegovom slivu, ima veliki značaj i za razvoj drugih privrednih delatnosti: poljoprivreda, proizvodnja električne energije, ribarstvo, građevinarstvo, hemijska i naftna industrija, rudarstvo, itd.

Dunav je oduvek bio značajan za privredu zemalja kroz koje protiče. Čineći jedan od najvažnijih rečnih koridora – Koridor VII, Dunav je jedina veza Srbije kao kontinentalne države sa Crnim morem i preko kanala Majna-Dunav sa Rajnom i Severnim morem, Baltičkim morem i Atlantskim okeanom. Dunav je veza Srbije i sa ostalim podunavskim zemljama: Hrvatskom, Mađarskom, Slovačkom, Austrijom, Nemačkom i nizvodno, Rumunijom, Bugarskom, Ukrajinom i Moldavijom. Dunav prolazi kroz 10 zemalja i povezuje četiri glavna grada. Sa dužinom od 588 km kroz Srbiju, Dunav predstavlja najznačajniji plovni put u ovoj regiji, a istovremeno spada u najvažnije evropske rečne koridore.

Pored ekonomskog značaja, Dunav je veliko prirodno i kulturno-istorijsko bogatstvo Srbije. To bogatstvo čine prirodne lepote i retkosti, tekovine različitih vekova, tradicija i kultura. Na centralnom delu Dunava u Srbiji kod Beograda, milenijumima su se sukobljavali i smenjivali različiti narodi, civilizacije i imperije - od neolita do 60-tih godina 19. veka od kada je Beograd ponovo u posedu Srbije.

To govori o njegovom značaju kroz istoriju i njegovoj raznolikosti danas. Svako je ostavio neku trag, a Srbija se trudi da osim sopstvenog kulturno-istorijskog nasleđa, sačuva i pokaže tragove drugih naroda i civilizacija. Zahvaljujući tom bogatstvu i istorijskom nasleđu, broj turista koje privlači Dunav stalno je rastao. Veliki turistički brodovi-kruzeri su 2009. godine u luke u Srbiji pristali gotovo 700 puta i tom prilikom su dovezli oko 65 000 posetilaca.

Iskorišćavanje brojnih potencijala podunavskog regiona: pitka voda za preko deset miliona ljudi koji žive duž Dunava, energetski potencijal reke (hidro i nuklearna energija), plovni potencijal, ribarstvo, agrar, turizam i dr. su od velikog značaja za svaku zemlju Podunavskog regiona pojedinačno.

POZICIJA REPUBLIKE SRBIJE ZA UČEŠĆE U IZRADI SVEOBUHVAATNE STRATEGIJE EVROPSKE UNIJE ZA REGION DUNAVA

(Ovaj dokument usvojila je Vlada Republike Srbije 10. juna 2010. godine)

Sveobuhvatna strategija EU za Dunavski region bazirana je na tri stuba:

1. uspostavljanju sistema bezbedne plovidbe i razvoju transporta i prateće infrastrukture,
2. zaštiti životne sredine i održivom korišćenju prirodnog bogatstva i
3. ekonomskom razvoju i jačanju regionalne saradnje i partnerstva u regionu Podunavlja.

Srbija je predložila uvođenje još dva stuba strategije:

1. sigurnost i vladavina prava i
2. ekonomija znanja.

Prvi nacrt strategije EU sa akcionim planom je interno prezentovan zemljama koje su učestvovala u njegovoj izradi, a organizovane su i bilateralne konsultacije sa svakom podunavskom zemljom pojedinačno.

Konferencija u Ulmu (Nemačka), koja je održana 1. i 2. februara 2010. godine, bila je prva velika konferencija posvećena strategiji. Na njoj su promovisane i dve ideje Srbije: Dunavski samit mladih za vreme EXIT festivala koji je održan sredinom jula 2010. u Novom Sadu (tvrđava Petrovaradin) i konferencija o finansiranju projekata Dunavske strategije.

Evropska komisija se u izradi ove strategije pridržavala tri principa: da neće biti dozvoljeno kreiranje novih zakonskih okvira, novih institucija, niti će biti obezbeđena dodatna finansijska sredstva za ovu inicijativu, kako bi se na najbolji način iskoristili postojeći resursi.

Značaj učešća Republike Srbije u izradi Zajedničke sveobuhvatne strategije za zemlje dunavskog sliva

Republika Srbija ima veliki značaj u ostvarivanju ciljeva Zajedničke sveobuhvatne strategije za zemlje dunavskog sliva (u daljem tekstu: Strategija). Uključivanjem Republike Srbije u izradu ove strategije i njenom kasnijom primenom, doprinosi se: jačanju ekonomije, integraciji sektorskih politika Republike Srbije u razvojne planove EU, pospešivanju bilateralne i multilateralne saradnje Republike Srbije sa svim zemljama dunavskog sliva. Svojim učešćem u procesu izrade i kasnijom primenom Strategije, Republika Srbija potvrđuje svoje strateško opredeljenje za punopravnim članstvom u Evropskoj uniji.

Opšti cilj: Korišćenje potencijala Dunava kao značajnog resursa za održivi razvoj Republike Srbije.

Prioritetne oblasti:

1. Razvoj transporta, energetike i informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) duž čitavog toka Dunava;
2. Zaštita životne sredine i održivo korišćenje prirodnog bogatstva u slivu reke Dunav;
3. Ekonomski razvoj i jačanje regionalne saradnje i partnerstva u regionu Podunavlja;
4. Uspostavljanje sistema sigurne plovidbe i afirmacija principa vladavine prava u slivu reke Dunav;
5. Stvaranje ekonomije znanja kroz saradnju u regionu Podunavlja i aktivna uloga nauke u postizanju ciljeva Strategije.

DUNAVSKA STRATEGIJA

Kroz Dunavsku strategiju, prepoznat je značaj i uloga podunavskih zemalja, kako onih koje su već članice EU, tako i onih koje su kandidati, kao što je Srbija. Za uspešnu realizaciju projekata iz Strategije veoma je važna saradnja svih nivoa vlasti, privrede i civilnog društva. U prvoj godini implementacije Dunavske strategije započeti su brojni projekti poput rekonstrukcije Žeželjevog mosta, obnove Golubačke tvrđave, vodosnabdevanja Velikog Gradišta i revitalizacije Bačkog kanala. Među zemljama Podunavskog regiona postoji velika razlika u razvoju i zbog toga je važno da sve zemlje budu što pre integrisane u EU.

Dunavska strategija omogućava razvoj ne samo Podunavskog regiona, već i Evrope u celini, u oblasti infrastrukture, turizma i regionalne saradnje.

Dunavskom strategijom, usvojenom juna meseca 2010. godine, postavljeni su temelji za njenu implementaciju i realizaciju zajedničkih projekata u zemljama Zapadnog Balkana. Trenutno je u proceduri oko 30 projekata, koji će se finansirati iz fondova EU, od čega je polovina u pripremljenoj fazi. Sredstva za njihovu realizaciju obezbeđena su iz aktuelnog budžeta EU, koji traje do 2013. godine. Svi ti projekti su u okviru četiri oblasti Dunavske strategije, što obuhvata povezivanje Podunavskog regiona, zaštitu životne sredine, izgradnju infrastrukture i jačanje tog regiona. Ipak, uočeni su određeni problemi u vidu kašnjenja realizacije projekata što dovodi u pitanje mogućnost maksimalnog korišćenja sredstava. Reč je, pre svega, o nedovoljnom razvijenom institucionalnom sistemu i birokratskim procedurama.

Privredna komora Srbije pokrenula je projekat čišćenja priobalja reka Dunava, Save i Tise od potonulih plovnih objekata, koji je podržala i Vlada Srbije.

Takođe, Privredna komora Srbije će podržati i projekat „RIS“, koji ima za cilj da poboljša sigurnost plovidbe Dunavom kroz Srbiju, obezbedi veće korišćenje rečnog transporta, kao i razvoj nautičkog turizma. Oba ta projekta su primer uspešne saradnje javnog i privatnog sektora i nacionalna komora će nastaviti i ubuduće da podržava projekte od strateškog značaja iz Dunavske strategije.

ASOCIJACIJA DUNAVSKIH PRIVREDNIH KOMORA (DANUBE CHAMBERS OF COMMERCE ASSOCIATION – DCCA)

Na inicijativu Trgovinsko Industrijske Komore Budimpešte, 30. juna 2010. god. u Budimešti je održana osnivačka skupština Asocijacije Dunavskih privrednih komora (Danube Chambers of Commerce Association – DCCA). Osnivačkoj skupštini DCCA prisustvovali su predstavnici podunavskih privrednih komora Nemačke, Austrije, Mađarske, Hrvatske, Srbije i Rumunije. U ime Vlade Republike Mađarske, osnivačkoj skupštini Asocijacije dunavskih privrednih komora prisustvovao je državni sekretar, Dr. Zsolt Nemeth, koji je u svom izlaganju izrazio veliku podršku privrednim komorama osnivačima DCCA od strane mađarske Vlade, ukazujući na velike privredne potencijale Dunavskog prostora i istinsku potrebu međusobne saradnje privreda podunavskih zemalja.

Imajući u vidu činjenicu da je Dunav evropska reka sa najvećim potencijalom, kao i da je Koridor VII od velikog značaja za evropske države kroz koje prolazi, ova inicijativa Trgovinsko industrijske komore Budimpešte naišla je na vrlo pozitiivan stav svih privrednih komora duž reke Dunav, koje su se sa zadovoljstvom prihvatile uloge osnivača Asocijacije Dunavskih privrednih komora.

Cilj osnivanja DCCA je razvoj održivih i konkurentskih privreda zemalja koje povezuje reka Dunav. Sa namerom postizanja tog cilja Podunavske privredne komore članice DCCA su se obavezale da će pokretati inicijative i saradivati u oblasti razvoja privredne infrastrukture, transportnih i telekomunikacionih sistema, razvoja ljudskih resursa i u oblasti zaštite životne sredine.

Najuže rukovodstvo Asocijacije Dunavskih privrednih komora čine: predsednik DCCA, g. Kristof Szatmary, predsednik Trgovinsko industrijske komore Budimpešte i dva potpredsednika DCCA, dr Milan Janković, predsednik Privredne komore Beograda i predsednik Privredne komore Beča, kao i delegati - izabrani predstavnici privrednih komora članica DCCA.

U septembru 2010. god. u Pečuju (Mađarska) održana je prva konferencija Skupštine DCCA, kojoj su prisustvovali predstavnici svih komora osnivača i na kojoj su razmatrani i usvojeni strateški

dokumenti Asocijacije Dunavskih privrednih komora: Strategija DCCA i plan rada Asocijacije (kratkoročni, srednjeročni i dugoročni).

Statut DCCA, usvojen u junu 2010. godine i potvrđen na septembarskom sastanku Skupštine Asocijacije Dunavskih privrednih komora u Pečuju, definiše opšta načela saradnje i povezivanja komora u slivu Dunava, oblasti u kojima će se saradivati kao i modele rada i saradnje.

Cilj DCCA je stvaranje jedinstvene platforme privrednih potencijala podunavskog prostora radi unapređivanja saradnje u oblasti biznisa, kao i jačanje kohezije između privrednih subjekata zemalja dunavskog makro-regiona.

Privredne komore Nemačke, Austrije, Mađarske, Hrvatske, Srbije, Rumunije, Bugarske i drugih podunavskih zemalja, članice DCCA čvrsto veruju da će ekonomska kohezija podunavlja rezultirati održivim ekonomskim razvojem za sadašnje, a još više za buduće generacije, i to upravo zahvaljujući činjenici što teritorijalno pripadaju prostoru sliva reke Dunav.

Iskorišćenje brojnih potencijala podunavskog regiona: pitka voda za preko deset miliona ljudi koji žive duž Dunava, energetska potencijal reke (hidro i nuklearna energija), plovni potencijal, ribarstvo, agrar, turizam i dr. čine ostvarivom misiju Asocijacije Dunavskih privrednih komora, koja će biti kompletirana upravo onda kada bude ostvarena izjednačena godišnja stopa kapitalnih investicija po stanovniku duž celog prostora Dunavskog regiona. Ovaj visoki, ali ostvariv, **cilj Asocijacije Dunavskih privrednih komora svakako će biti lakše dostignut ukoliko podunavske zemlje uključe aktivnosti DCCA u svoje Nacionalne Dunavske strategije i tako definisane povežu ih** (kao jedno efikasno sredstvo privrednog razvoja prostora podunavskog regiona) **u zajedničku veliku evropsku Dunavsku strategiju.**

SARADNJA AP VOJVODINE SA REGIONOM PODUNAVSKIH ZEMALJA

Zemlje Podunavskog regiona su veoma značajne kao spoljnotrgovinski partneri vojvođanskim privrednicima i sa njima se ostvaruje vrlo uspešna saradnja.

Tokom 2011. godine vojvođanski privrednici su sa zemljama Podunavskog regiona ostvarili ukupnu robnu razmenu u iznosu od 3.388,7 mil. \$ što predstavlja preko 32% robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom. Izvoz je otvoren u iznosu od 1.796,4 mil. \$ i predstavlja 40,6% ukupnog izvoza dok je uvoz realizovan u vrednosti od 1.592,3 mil. \$ i predstavlja 26,2% ukupnog uvoza. Spoljnotrgovinski suficit na našoj strani iznosio je 204,1 mil. \$ i time je bitno uticao na visinu vojvođanskog spoljnotrgovinskog deficita. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 112,8 %.

U 2012. godini vojvođanski privrednici su sa zemljama Podunavskog regiona ostvarili ukupnu robnu razmenu u vrednosti od 3.497,7 mil. \$ što predstavlja preko 36% robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom. Izvoz je otvoren u iznosu od 1.834,9 mil. \$ i predstavlja 42,9% ukupnog izvoza dok je uvoz realizovan u vrednosti od 1.662,8 mil. \$ i predstavlja 31,0% ukupnog uvoza. Spoljnotrgovinski suficit na našoj strani iznosio je 172,1 mil. \$ i time je bitno uticao na visinu vojvođanskog spoljnotrgovinskog deficita. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 110,3 %.

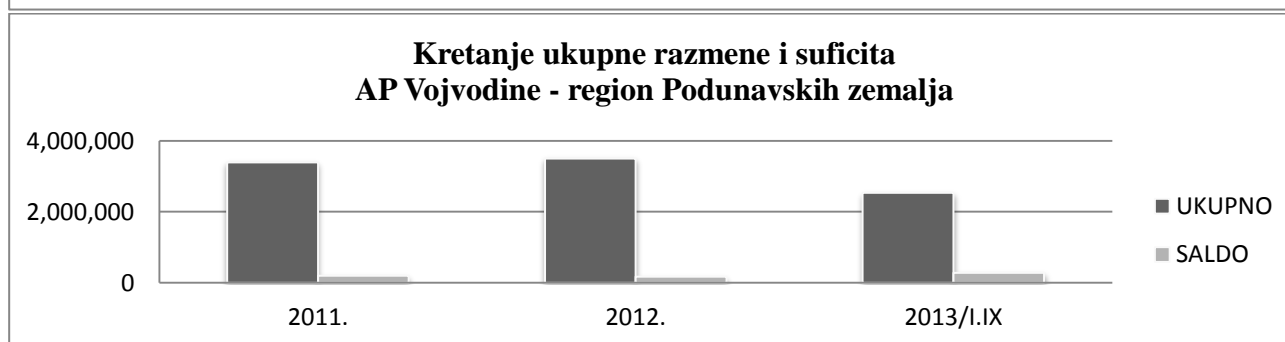
Tokom devet meseci 2013. godine ukupna robna razmena sa navedenim regionom je ostvarena u iznosu od 2.531,0 mil. \$ što predstavlja 32,8% robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom. Izvoz je otvoren u iznosu od 1.408,4 mil. \$ i predstavlja 40,1% ostvarenog ukupnog izvoza AP Vojvodine a takođe predstavlja 76,8% prošlogodišnjeg izvoza u navedeni region. Uvoz je realizovan u vrednosti od 1.122,6 mil. \$ i čini 26,7% ostvarenog ukupnog uvoza i predstavlja 67,5 % prošlogodišnjeg uvoza iz Regiona.

Iz razmene je i tokom posmatranog perioda 2013. godine ostvaren spoljnotrgovinski suficit na našoj strani, u iznosu od 285,7 mil. \$ i isti predstavlja povećanje od 66,1% suficita iz prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je 125,5%.

REGION PODUNAVSKIH ZEMALJA

u 000 dolara

	2011.	% učešća sa svetom	2012.	Index	% učešća sa svetom	2013./I-IX	% realizacije	% učešća sa svetom
IZVOZ	1.796.413	40,6	1.834.874	102,1	42,9	1.408.366	76,8	40,1
UVOZ	1.592.295	26,2	1.662.804	104,4	31,0	1.122.643	67,5	26,7
UKUPNO	3.388.708	32,3	3.497.678	103,2	36,3	2.531.009	72,4	32,8
SALDO	204.118		172.070	84,3		285.723	166,1	
% pokrivenosti uvoza izvozom	112,8		110,3			125,5		

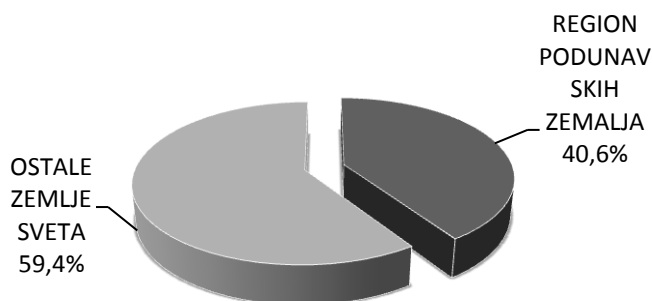
ROBNA RAZMENA AP VOJVODINA - PODUNAVSKI REGION

U 2011. godini

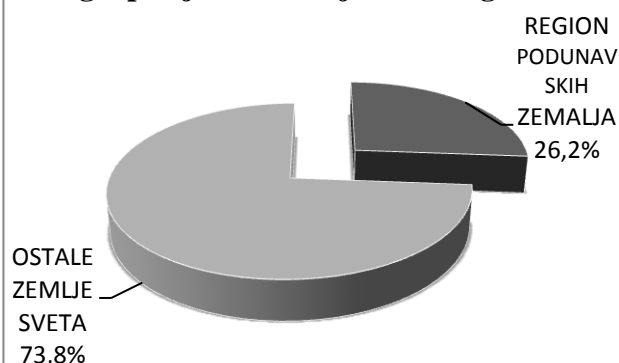
u 000 dolara

	AP Vojvodina	Region Podunavskih zemalja	% učešća u ukupnom	Ostale zemlje sveta	% učešća u ukupnom
IZVOZ	4.420.108	1.796.413	40,6	2.623.695	59,4
UVOZ	6.083.744	1.592.295	26,2	4.491.449	73,8
UKUPNO	10.503.852	3.388.708	32,3	7.115.144	67,7
SALDO	-1.663.636	+204.118		-1.867.754	
% pokrivenosti uvoza izvozom	72,7%	112,8		58,4	

Struktura izvoza AP Vojvodine po grupacijama zemalja u 2011. godini

Struktura uvoza AP Vojvodine po grupacijama zemalja u 2011. godini

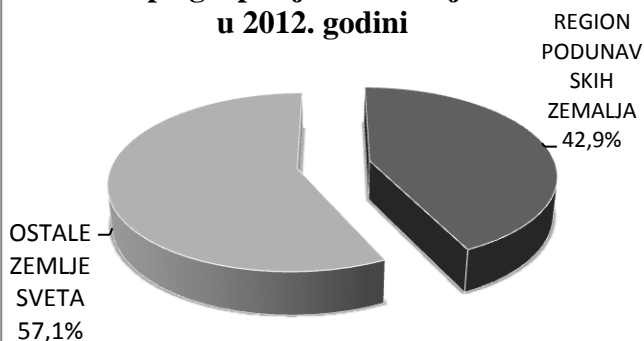

U 2012. godini

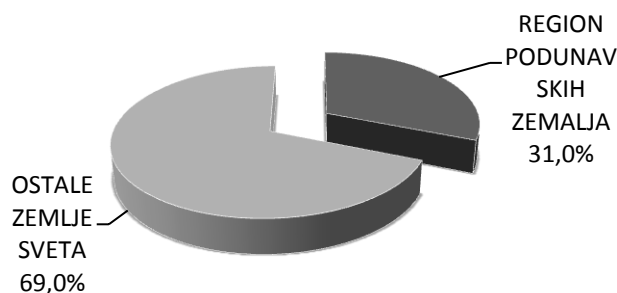
u 000 dolara

	AP Vojvodina	Region Podunavskih zemalja	% učešća u ukupnom	Ostale zemlje sveta	% učešća u ukupnom
IZVOZ	4.278.750	1.834.874	42,9	2.443.876	57,1
UVOZ	5.362.476	1.662.804	31,0	3.699.672	69,0
UKUPNO	9.641.226	3.497.678	36,3	6.143.548	63,7
SALDO	-1.083.726	172.070		-1.255.796	
% pokrivenosti uvoza izvozom	79,8	110,3		66,1	

Struktura izvoza AP Vojvodine po grupacijama zemalja u 2012. godini

Struktura uvoza AP Vojvodine 2012. po grupacijama zemlja u 2012. godini

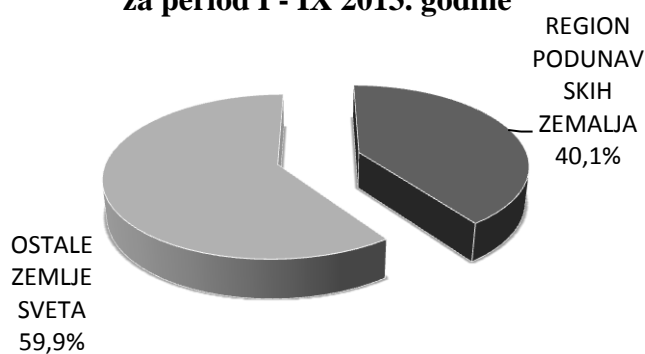

Za period I – IX 2013. godine

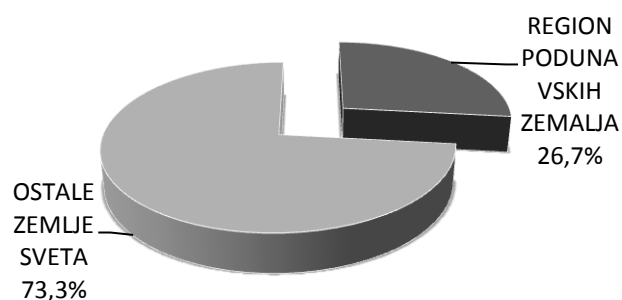
u 000 dolara

	AP Vojvodina	Region Podunavskih zemalja	% učešća u ukupnom	Ostale zemlje sveta	% učešća u ukupnom
IZVOZ	3.511.287	1.408.366	40,1	2.102.921	59,9
UVOZ	4.198.494	1.122.643	26,7	3.075.851	73,3
UKUPNO	7.709.781	2.531.009	32,8	5.178.772	67,2
SALDO	-687.207	285.723		-972.930	
% pokrivenosti uvoza izvozom	83,6	125,5		68,4	

Struktura izvoza AP Vojvodine po grupacijama zemalja za period I - IX 2013. godine

Struktura uvoza AP Vojvodine po grupacijama zemalja za period I - IX 2013. godine

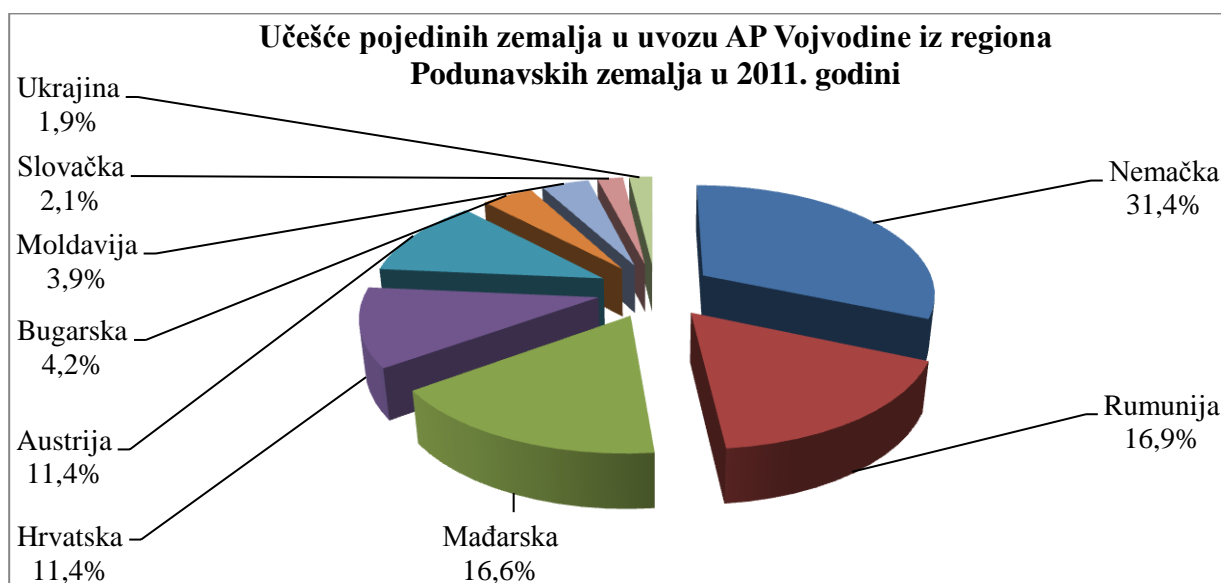
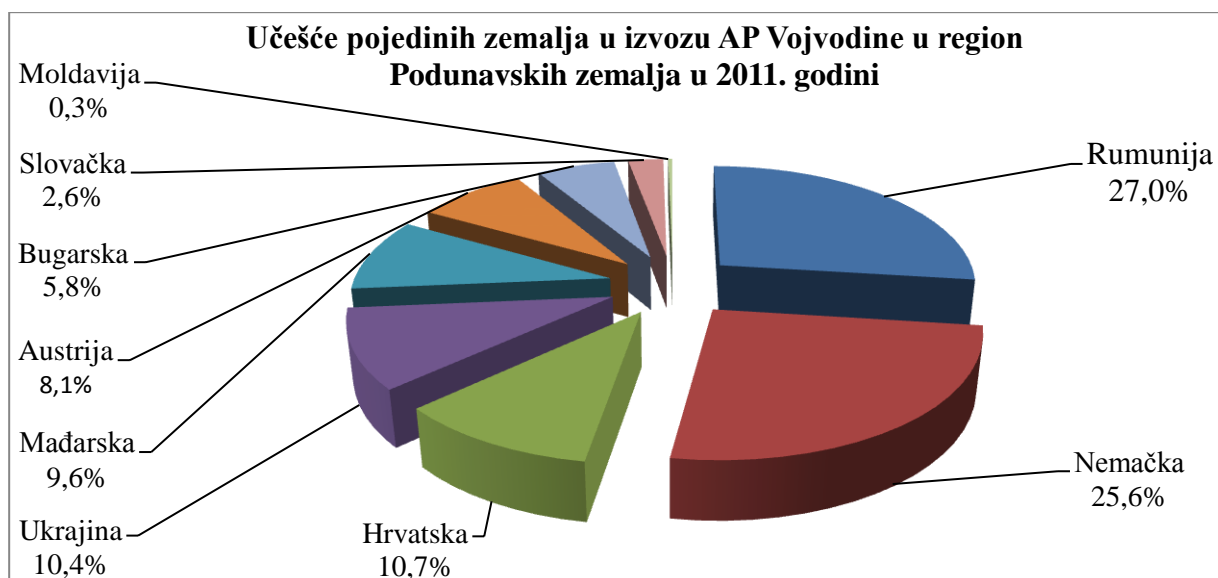

**TABELARNI I GRAFIČKI PRIKAZ UČEŠĆA
POJEDINIH ZEMALJA PODUNAVSKOG REGIONA U PODUNAVSKI REGION
po godinama i parametrima robne razmene**

U 2011.

u 000 dolara

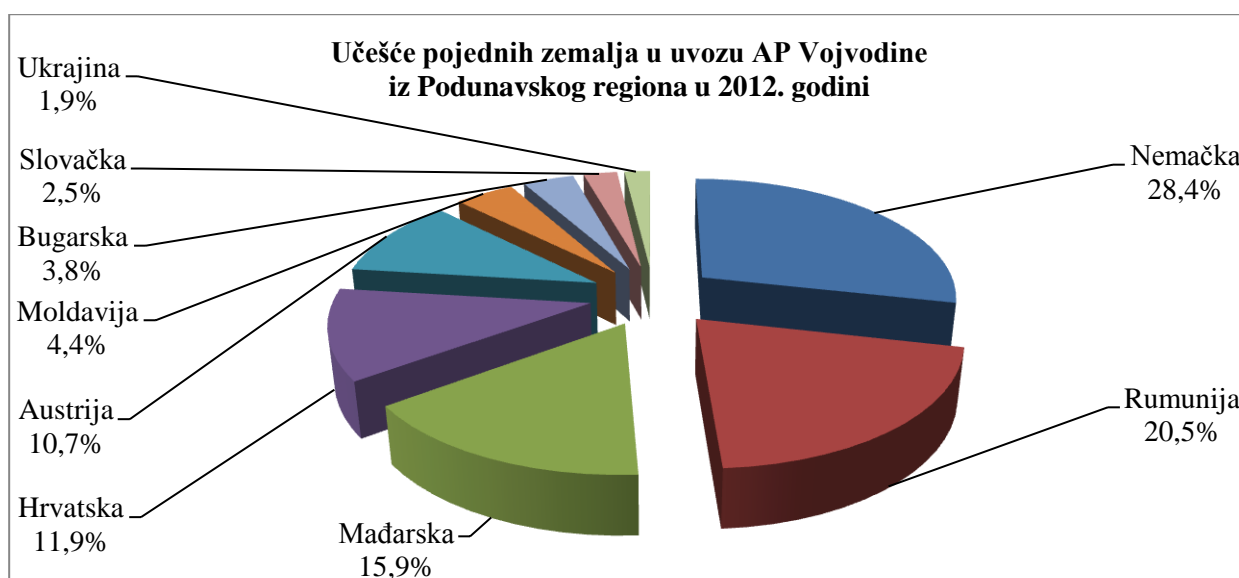
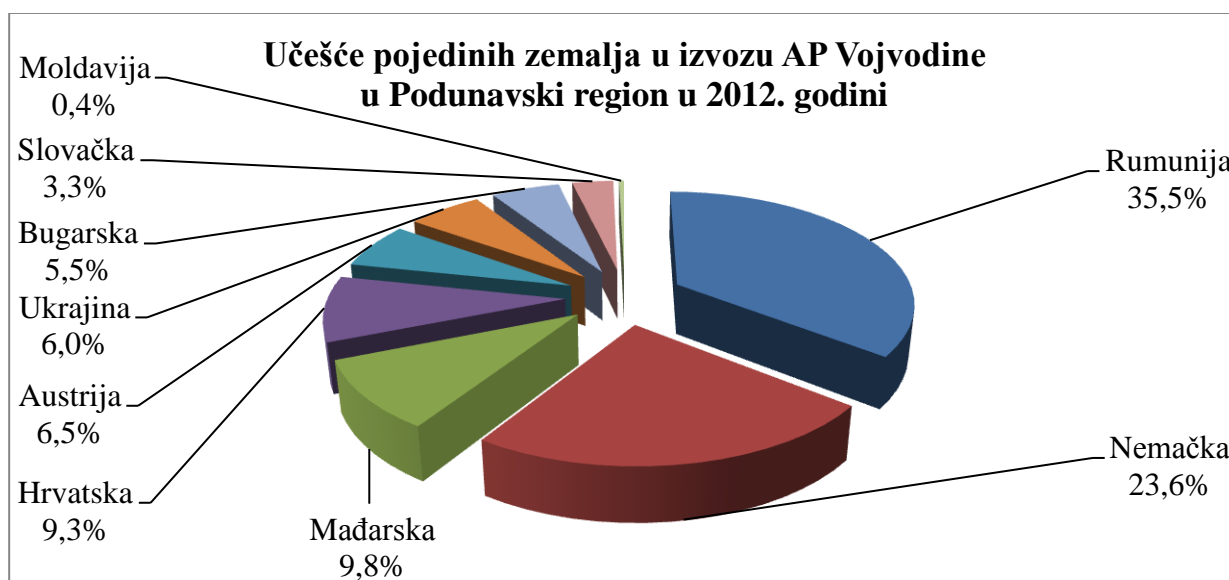
IZVOZ			UVOZ		
Zemlja	Vrednost	% učešća	Zemlja	Vrednost	% učešća
RUMUNIJA	484.424	27,0	NEMAČKA	500.353	31,4
NEMAČKA	459.871	25,6	RUMUNIJA	269.725	16,9
HRVATSKA	191.383	10,7	MAĐARSKA	263.911	16,6
UKRAJINA	187.033	10,4	HRVATSKA	182.078	11,4
MAĐARSKA	172.277	9,6	AUSTRIJA	182.074	11,4
AUSTRIJA	145.947	8,1	BUGARSKA	67.429	4,2
BUGARSKA	103.682	5,8	MOLDAVIJA	61.780	3,9
SLOVAČKA	45.882	2,6	SLOVAČKA	34.108	2,1
MOLDAVIJA	5.914	0,3	UKRAJINA	30.837	1,9%

U 2012. godini

u 000 dolara

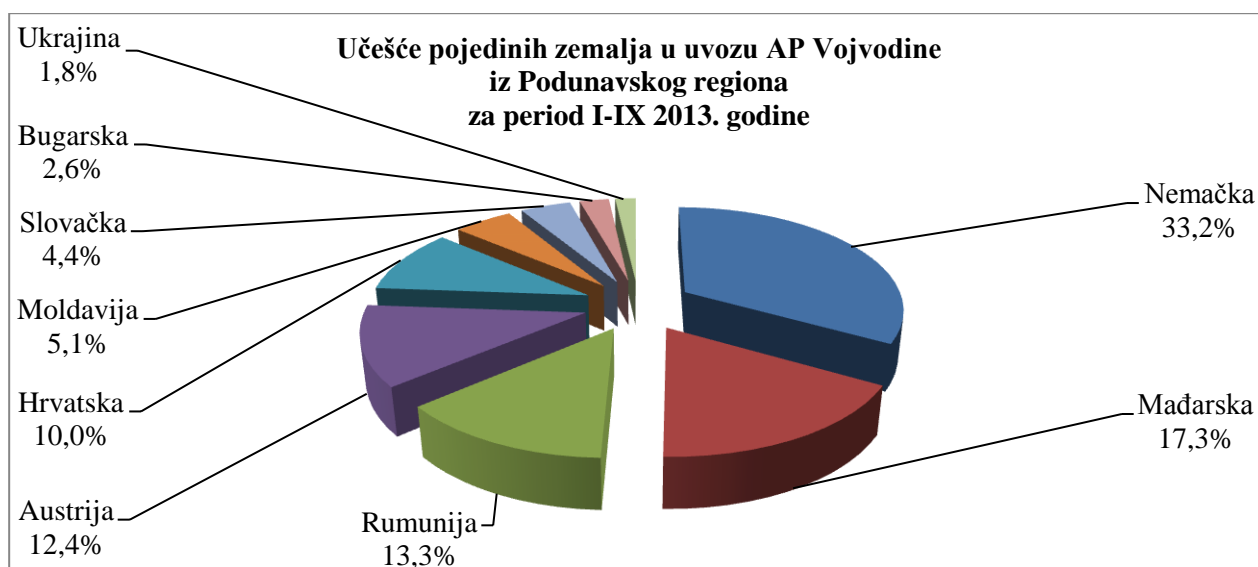
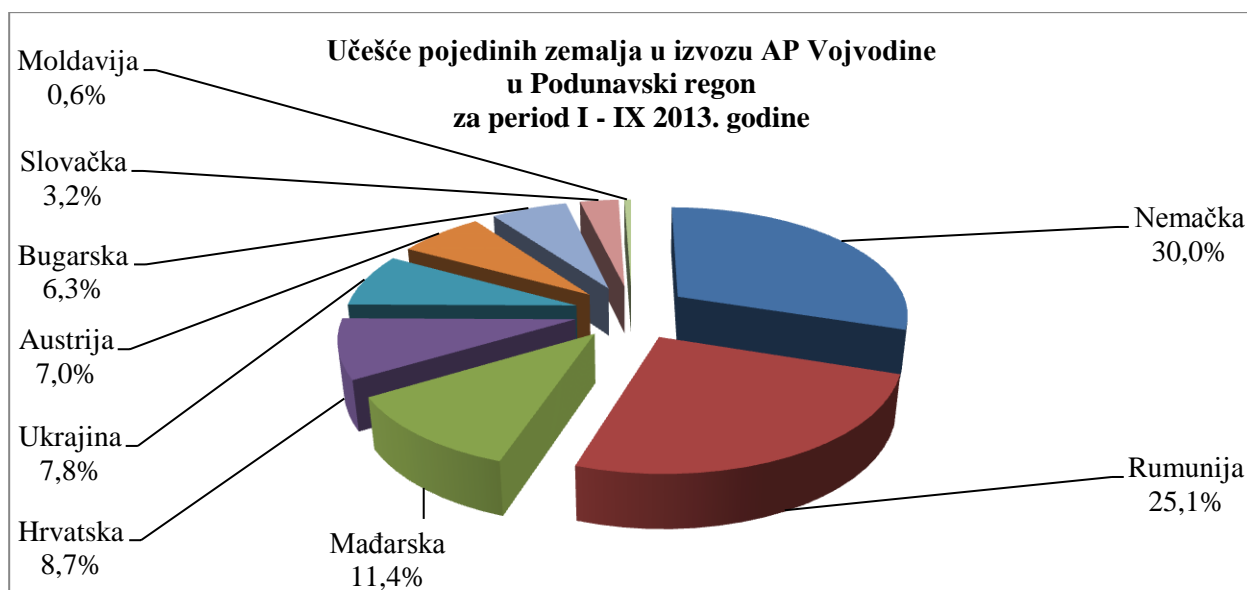
IZVOZ			UVOZ		
Zemlja	Vrednost	% učešća	Zemlja	Vrednost	% učešća
RUMUNIJA	651.700	35,5	NEMAČKA	472.458	28,4
NEMAČKA	432.843	23,6	RUMUNIJA	340.999	20,5
MAĐARSKA	180.381	9,8	MAĐARSKA	265.157	15,9
HRVATSKA	171.095	9,3	HRVATSKA	197.239	11,9
AUSTRIJA	119.215	6,5	AUSTRIJA	177.968	10,7
UKRAJINA	110.062	6,0	MOLDAVIJA	73.652	4,4
BUGARSKA	101.679	5,5	BUGARSKA	63.671	3,8
SLOVAČKA	60.511	3,3	SLOVAČKA	40.885	2,5
MOLDAVIJA	7.388	0,4	UKRAJINA	30.775	1,9

Za period I – IX 2013. godine

u 000 dolara

IZVOZ			UVOZ		
Zemlja	Vrednost	% učešća	Zemlja	Vrednost	% učešća
NEMAČKA	422.262	30,0	NEMAČKA	372.676	33,2
RUMUNIJA	353.664	25,1	MAĐARSKA	194.166	17,3
MAĐARSKA	159.916	11,4	RUMUNIJA	149.691	13,3
HRVATSKA	122.433	8,7	AUSTRIJA	138.677	12,4
UKRAJINA	110.404	7,8	HRVATSKA	111.853	10,0
AUSTRIJA	98.713	7,0	MOLDAVIJA	57.569	5,1
BUGARSKA	88.187	6,3	SLOVAČKA	49.158	4,4
SLOVAČKA	44.913	3,2	BUGARSKA	28.722	2,6
MOLDAVIJA	7.874	0,6	UKRAJINA	20.131	1,8

**TABELARNI PRIKAZ ROBNE RAZMENE I UČEŠĆA
POJEDINIH ZEMALJA PODUNAVSKOG REGIONA**

SR NEMAČKA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	459.871	432.843	94,1	23,6	422.262	97,6	30,0
UVOZ	500.353	472.458	94,4	28,4	372.676	78,9	33,2
UKUPNO	960.224	905.301	94,3	25,9	794.938	87,8	31,4
SALDO	-40.482	-39.615	97,9		49.586		
% pokrivenosti uvoza izvozom	91,9	91,6			113,3		

AUSTRIJA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav.reg.
IZVOZ	145.947	119.215	81,7	6,5	98.713	82,8	7,0
UVOZ	182.074	177.968	97,7	10,7	138.677	77,9	12,4
UKUPNO	328.021	297.183	90,6	8,5	237.390	79,9	9,4
SALDO	-36.127	-58.753	162,6		-39.964	68,0	
% pokrivenosti uvoza izvozom	80,2	67,0			71,2		

SLOVAČKA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav.reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav.reg.
IZVOZ	45.882	60.511	131,9	3,3	44.913	74,2	3,2
UVOZ	34.108	40.885	119,9	2,5	49.158	120,2	4,4
UKUPNO	79.990	101.396	126,8	2,9	94.071	92,8	3,7
SALDO	11.774	19.626	166,7		-4.245		
% pokrivenosti uvoza izvozom	134,5	148,0			91,4		

MAĐARSKA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	172.277	180.381	104,7	9,8	159.916	88,7	11,4
UVOZ	263.911	265.157	100,5	15,9	194.166	73,2	17,3
UKUPNO	436.188	445.538	102,1	12,7	354.082	79,5	14,0
SALDO	-91.634	-84.776	92,5		-34.250	40,4	
% pokrivenosti uvoza izvozom	65,3	68,0			82,4		

HRVATSKA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav.reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav.regi.
IZVOZ	191.383	171.095	89,4	9,3	122.433	71,6	8,7
UVOZ	182.078	197.239	108,3	11,9	111.853	56,7	10,0
UKUPNO	373.461	368.334	98,6	10,5	234.286	63,6	9,3
SALDO	9.305	-26.144			10.580		
% pokrivenosti uvoza izvozom	105,1	86,7			109,5		

RUMUNIJA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	484.424	651.700	134,5	35,5	353.664	54,3	25,1
UVOZ	269.725	340.999	126,4	20,5	149.691	43,9	13,3
UKUPNO	754.149	992.699	131,6	28,4	503.355	50,7	19,9
SALDO	214.699	310.701	144,7		203.973	65,6	
% pokrivenosti uvoza izvozom	179,6	191,1			236,3		

BUGARSKA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	103.682	101.679	98,1	5,5	88.187	86,7	6,3
UVOZ	67.429	63.671	94,4	3,8	28.722	45,1	2,6
UKUPNO	171.111	165.350	96,6	4,7	116.909	70,7	4,6
SALDO	36.253	38.008	104,8		59.465	156,5	
% pokrivenosti uvoza izvozom	153,8	159,7			307,0		

MOLDAVIJA

	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	5.914	7.388	124,9	0,4	7.874	106,6	0,6
UVOZ	61.780	73.652	119,2	4,4	57.569	78,2	5,1
UKUPNO	67.694	81.040	119,7	2,3	65.443	80,8	2,6
SALDO	-55.866	-66.264	118,6		-49.695	75,0	
% pokrivenosti uvoza izvozom	9,6	10,0			13,7		

UKRAJINA

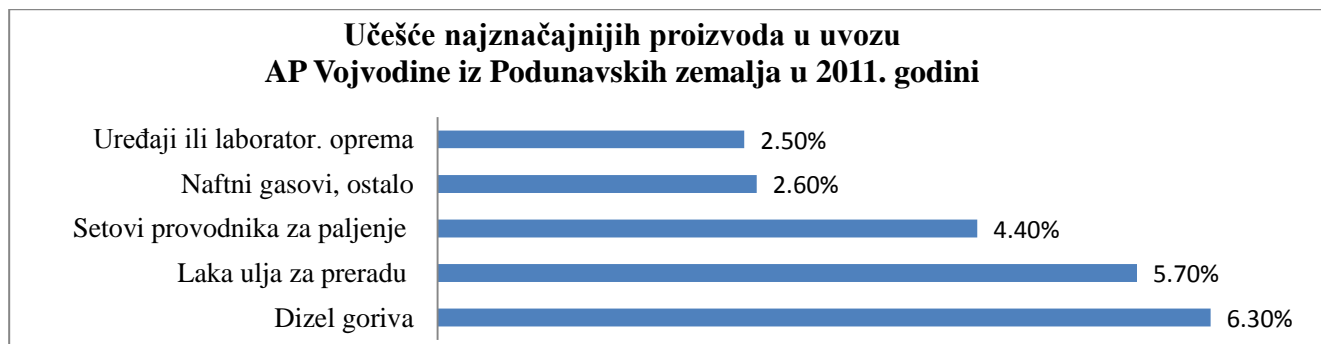
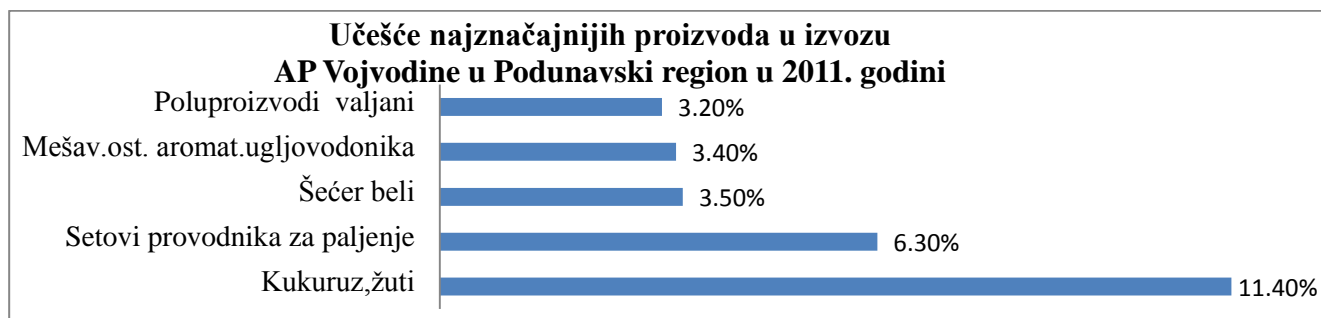
	2011.	2012.	Index	% učešća u Podunav. Reg.	2013./ I-IX	% realizacije	% učešća u Podunav. Reg.
IZVOZ	187.033	110.062	58,8	6,0	110.404	100,3	7,8
UVOZ	30.837	30.775	99,8	1,9	20.131	65,4	1,8
UKUPNO	217.870	140.837	64,6	4,0	130.535	92,7	5,2
SALDO	156.196	79.287	50,8		90.273	113,9	
% pokrivenosti uvoza izvozom	606,5	357,6			548,4		

**STRUKTURA ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA
PODUNAVSKIM REGIONOM
po proizvodima**

U 2011.godini u strukturi robne razmene AP Vojvodine sa Podunavskim regionom po proizvodima uočava se znatno veći broj proizvoda koji se uvoze u odnosu na broj izvoznih proizvoda što je identično kad se posmatra ukupna robna razmena AP Vojvodine sa inostranstvom, gde je takođe znatno veći broj proizvoda koji se uvoze. Naime, u izvozu u Podunavski region je zastupljeno 2.575 proizvoda a na uvoznjoj strani je zastupljeno 4.467 proizvoda.

**Struktura robne razmene APV sa Podunavskim regionom po najznačajnijim proizvodima
U 2011. godini u 000 dolara**

IZVOZ			UVOZ		
Naziv proizvoda	Vrednost	% učešća	Naziv proizvoda	Vrednost	% učešća
Kukuruz,žuti	205.488	11,4	Dizel goriva	100.240	6,3
Setovi provodnika za paljenje	112.549	6,3	Laka ulja za preradu	90.493	5,7
Šećer beli	63.021	3,5	Setovi provodnika za paljenje	69.829	4,4
Mešav.ost. aromat. ugljovodonika	61.375	3,4	Naftni gasovi, ostalo	42.048	2,6
Poluproizvodi valjani	58.003	3,2	Uređaji ili laborator. oprema	39.042	2,5
Prekidači strujnih kola,autom	57.020	3,2	Gas prirodni u gasov. stanju	22.433	1,4
Pokrivači podova i tapete	52.627	2,9	Nafta,sirova,ostalo	21.317	1,3
Ost. lekovi,za prodaju na malo	45.672	2,5	Automobili, dizel, polovni	20.245	1,3
Ulje od suncokreta, jestivo	42.287	2,4	Poli vinil hlorid,emulzioni	19.484	1,2
Oprema za dijalizu	37.386	2,1	Telefoni za mrežu stanica	18.776	1,2
Propen (propilen)	35.282	2,0	Ost.čarape od sintet. vlakana	15.491	1,0
Stiren-butadien kaučuk	32.014	1,8	Urea	15.489	1,0
Polietilen manje spec. gustine	29.117	1,6	Seme suncokreta, ostalo	15.319	1,0
Pšenica obična,ostala	29.103	1,6	Boce,od obojenog stakla	15.305	1,0
Šećerna repa, ostalo	27.909	1,6	Butan,tečni,ostalo	15.171	1,0
Električni grejni otpornici	26.032	1,4	Del.za apar.iz tr. br. 8535-8537	14.224	0,9
Laka ulja,za hemijsku preradu	25.158	1,4	Dionil ili didecil-ortoftalati	14.152	0,9
Delovi za klipne motore	24.751	1,4	Polipropilen u primar. oblicima	13.569	0,9
Polietilen, veće spec. gustine	23.345	1,3	Ostali aciklični etri i derivati	13.498	0,8
Gorivo za mlazne motore	22.278	1,2	Đubriva koja sadrže N,P i K	12.440	0,8

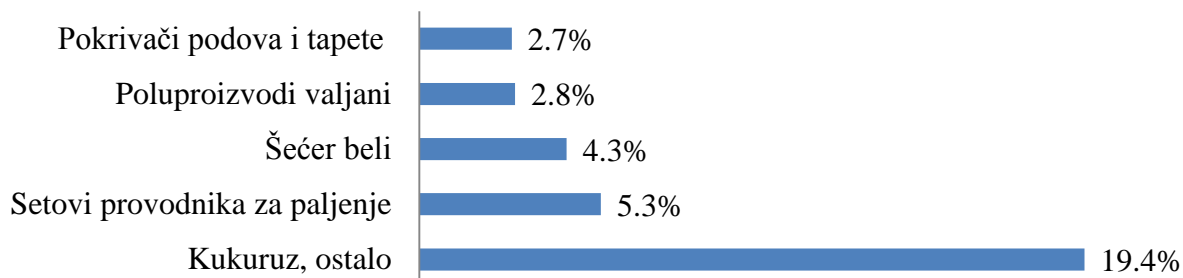

U 2012. godini u strukturi robne razmene AP Vojvodine sa Podunavskim regionom po proizvodima uočava se znatno veći broj proizvoda koji se uvoze u odnosu na broj izvoznih proizvoda. Naime, u izvozu je zastupljeno 2.581 proizvod, dok je na uvoznoj strani bilo 4.400 proizvoda.

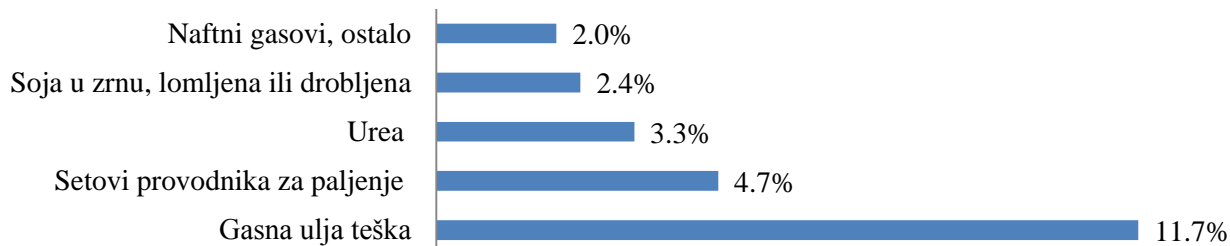
Struktura robne razmene APV sa Podunavskim regionom po najznačajnijim proizvodima U 2012. godini
u 000 dolara

IZVOZ	Vrednost	% učešća	UVOZ	Vrednost	% učešća
Kukuruz, ostalo	355.972	19,4	Gasna ulja teška	194.198	11,7
Setovi provodnika za paljenje	97.437	5,3	Setovi provodnika za paljenje	78.815	4,7
Šećer beli	78.383	4,3	Urea	54.415	3,3
Poluproizvodi valjani	51.427	2,8	Soja u zrnju, lomljena / drobljena	39.787	2,4
Pokrivači podova i tapete	49.262	2,7	Naftni gasovi, ostalo	32.755	2,0
Ostali lekovi za maloprodaju	48.614	2,6	Otpaci, ostaci od gvožđa, čelika	28.956	1,7
Prekidači strujnih kola, autom.	48.411	2,6	Gas prirodni u gas. Stanju	25.236	1,5
Oprema za dijalizu	39.426	2,1	Automobili, dizel, polovni	22.617	1,4
Ulje od suncokreta, jestivo	38.945	2,1	Laka ulja i proizvodi	18.684	1,1
Laka ulja i proizvodi	38.693	2,1	Ostali aciklični etri i derivati	16.645	1,0
Električni grejni otpornici	32.096	1,7	Ulja teška za podmazivanje	16.475	1,0
Butumen od nafte	28.568	1,6	Poli (vinil hlorid), emulzioni	16.139	1,0
Ulje od soje, sirovo	27.973	1,5	Seme suncokreta	14.889	0,9
Pšenica i napolica	23.822	1,3	Dionil ili didecil-ortoftalati	14.243	0,9
Delovi za klipne motore	22.649	1,2	Boce, od obojenog stakla	14.156	0,9
Gorivo za mlazne motore	21.751	1,2	Propan, tečni	13.783	0,8
Ost. El. i akumul. grejači vode	20.604	1,1	Del. za apar. iz tr. br. 8535-8537	13.425	0,8
Creva veštačka belančevina	18.899	1,0	Kože goveđe	13.391	0,8
Ostali lekovi	16.823	0,9	Đubriva koja sadrže N, P i K	13.305	0,8
Obična pšenica i napolica	16.432	0,9	Kombajni	13.303	0,8

Učešće najznačajnijih proizvoda u izvozu AP Vojvodine u Podunavski region u 2012. godini

Učešće najznačajnijih proizvoda u uvozu AP Vojvodine iz Podunavskog regiona u 2012. godini

Tokom devet meseci 2013.godine i dalje je u strukturi robne razmene AP Vojvodine sa Podunavskim regionom po proizvodima prisutan znatno veći broj proizvoda koji se uvoze u odnosu na broj izvoznih proizvoda Naime, u izvozu je zastupljeno 2.399 proizvoda, dok je na uvoznoj strani 4.081 proizvod.

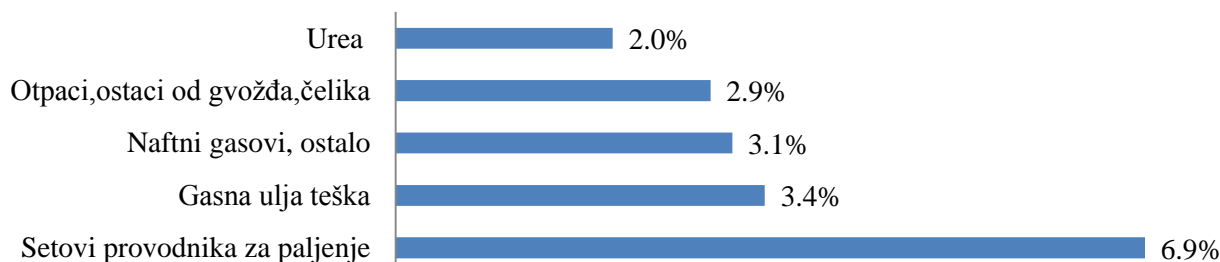
Struktura robne razmene APV sa Podunavskim regionom po najznačajnijim proizvodima
Za period I – IX 2013. godine u 000 dolara

IZVOZ	Vrednost	% učešća	UVOZ	Vrednost	% učešća
Pšenica i napolica	91.265	6,5	Setovi provodnika za paljenje	77.428	6,9
Setovi provodnika za paljenje	76.633	5,4	Gasna ulja teška	38.540	3,4
Poluproizvodi valjani	55.801	4,0	Naftni gasovi, ostalo	35.249	3,1
Butumen od nafte	48.481	3,4	Otpaci,ostaci od gvožđa,čelika	32.935	2,9
Ulja za loženje	48.403	3,4	Urea	21.967	2,0
Ostali lekovi,za maloprodaju	40.095	2,8	Automobili, dizel, polovni	19.051	1,7
Pokrivači podova i tapete	36.459	2,6	Poli vinil hlorid emulzioni	16.009	1,4
Prekidači strujnih kola,autom.	34.947	2,5	Kombajni	13.176	1,2
Oprema za dijalizu	33.889	2,4	Polipropilen u primar. oblicima	12.548	1,1
Laka ulja i proizvodi	33.273	2,4	Kukuruz obični hibridi	12.540	1,1
Delovi za klipne motore	28.660	2,0	Delovi izolacioni od plast. Mase	12.475	1,1
Benzol (benzen)	27.933	2,0	Cement portland	12.471	1,1
Električni grejni otpornici	26.355	1,9	Ulja teška za podmazivanje	12.143	1,1
Ulje od suncokreta, jestivo	25.609	1,8	Svinje, domaće vrste	11.507	1,0
Polietilen manje spec. gustine	25.093	1,8	Dionil ili didecil-ortoftalati	11.315	1,0
Šećer beli	23.279	1,7	Ostali motori jednosmerne struje	10.468	0,9
Obična pšenica i napolica	20.932	1,5	Del. za apar. iz tr. br. 8535-8537	10.029	0,9
Propen (propilen)	19.747	1,4	Kopolimeri propilena	8.569	0,8
Ost. el. i akumul. grejači vode	18.061	1,3	Ostali transformatori	8.230	0,7
Polietilen veće spec. gustine	17.332	1,2	Ploče iverice	8.121	0,7

Učešće najznačajnijih proizvoda u izvozu AP Vojvodine u Podunavski region za period I-IX 2013. godine

Učešće najznačajnijih proizvoda u uvozu AP Vojvodine iz Podunavskog regiona za period I-IX 2013. godine

STRUKTURA ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA PODUNAVSKIM REGIONOM po preduzećima

U realizaciji robne razmene AP Vojvodine sa zemljama Podunavskog regiona učestvuje veliki broj preduzeća kako na izвозnoj tako i na uvoזnoj strani što potvrđuje činjenicu o velikoj usitnjenosti robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom pa tako i sa posmatranim Regionom.

U 2011. godini izvoz su realizovala 1.689 preduzeća odnosno uvozne poslove je realizovalo 3.096 preduzeća.

Izvoz u zemlje Podunavskog regiona u 2011. godini u vrednosti preko 10 mil. dolara je realizovalo 31 preduzeće dok je uvozne poslove u vrednosti iznad 10 mil. dolara realizovalo 23 preduzeća. I taj podatak takođe ukazuje na veliku usitnjenost izvoznih i uvoznih poslova.

Struktura robne razmene APV sa Podunavskim regionom- po najznačajnijim preduzećima U 2011. godini

IZVOZ		UVOZ	
HIP-PETROHEMIJA	Pančevo	NIS A.D.	Novi Sad
DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin	HIP-PETROHEMIJA	Pančevo
NIS A.D.	Novi Sad	DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin
VICTORIAOIL AD	Šid	TARKETT DOO	B. Palanka
SIRMIUM STEEL DOO	S. Mitrovica	EATON ELECTRIC DOO	S.Mitrovica
TARKETT DOO	B. Palanka	STANDARD GAS DOO	Novi Sad
EATON ELECTRIC DOO	S. Mitrovica	APA DOO	Apatin
HEMOFARM AD	Vršac	VICTORIAOIL AD	Šid
DOO AGROTRADING	Novi Sad	DOO EURO GAS	Subotica
MK COMMERCE DOO	Novi Sad	NAFTACHEM DOO	Novi Sad
VICTORIA LOGISTIC DOO	Novi Sad	JP SRBIJAGAS	Novi Sad
SUNOKO DOO	Novi Sad	KOTEKS VISCOFAN DOO	Novi Sad
FRESENIUS MEDICAL CARE SRB	Vršac	IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija
LBK LIVNICA DOO	Kikinda	PIN COMPUTERS DOO	Novi Sad
IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija	HEMOFARM AD VRŠAC	Vršac
LIVNICA KIKINDA AI DOO	Kikinda	CARLSBERG SRBIJA D.O.O.	Čelarevo
SOJAPROTEIN AD	Bečej	EMMEPI DOO	Kikinda
TE-TO	Senta	DOO ALMEX	Pančevo
EMMEPI DOO	Kikinda	PETROKEMIJA DOO	Novi Sad
GORENJE TIKI DOO	S. Pazova	DOO KONZUL	Novi Sad

I u 2012. godini u realizaciji robne razmene AP Vojvodine sa zemljama Podunavskog regiona učestvuje veliki broj preduzeća i na izvoznj i na uvoznj strani što opet potvrđuje činjenicu o velikoj usitnjenosti robne razmene AP Vojvodine sa Regionom.

U 2012.godini izvoz je realizovalalo 1.732 preduzeća odnosno uvozne poslove je realizovalo 3.144 preduzeća pri čemu su na izvoznj strani 38 preduzeća realizovala izvoz u vrednosti iznad 10 miliona dolara a na uvoznj strani samo 24 preduzeća koja su realizovala poslove u vrednosti preko 10 mil. dolara.

U 2012. godini

IZVOZ		UVOZ	
NIS A.D. NOVI SAD	Novi Sad	NIS A.D. NOVI SAD	Novi Sad
DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin	DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin
DOO AGROTRADING	Novi Sad	TARKETT DOO	B.Palanka
HEMOFARM AD	Vršac	NAFTACHEM DOO	Novi Sad
MK COMMERCE DOO	Novi Sad	EATON ELECTRIC DOO	S.Mitrovica
VICTORIAOIL AD	Šid	STANDARD GAS DOO	Novi Sad
VICTORIA LOGISTIC DOO	Novi Sad	SIRMIUM STEEL DOO	S.Mitrovica
SIRMIUM STEEL DOO	S. Mitrovica	VICTORIA LOGISTIC DOO	Novi Sad
TARKETT DOO	B. Palanka	IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija
EATON ELECTRIC DOO	S.Mitrovica	PETROKEMIJA DOO	Novi Sad
SUNOKO DOO	Novi Sad	CARLSBERG SRBIJA D.O.O.	Čelarevo
HIP-PETROHEMIJA	Pančevo	HEMOFARM AD	Vršac
FRESENIUS MEDICAL CARE SRBIJA	Vršac	JP SRBIJAGAS	Novi Sad
IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija	HIP-PETROHEMIJA	Pančevo
TE-TO	Senta	MK COMMERCE DOO	Novi Sad
SOJAPROTEIN AD	Bečej	VICTORIAOIL AD	Šid
LBK LIVNICA KIKINDA DOO	Kikinda	DOO ALMEX	Pančevo
DIJAMANT AD	Zrenjanin	KOTEKS VISCOFAN DOO	Novi Sad
DOO KONZUL	Novi Sad	EMMEPI DOO	Kikinda
GORENJE TIKI DOO	S. Pazova	APA DOO APATIN	Apatin

I tokom devet meseci 2013. godine u realizaciji robne razmene AP Vojvodine sa zemljama Podunavskog regiona učestvuje veliki broj preduzeća. U posmatranom periodu izvoz je realizovalo 1.553 preduzeća odnosno uvoz je realizovalo 2.895 preduzeća pri čemu su na izvoznoj strani 29 preduzeća realizovala izvoz u vrednosti iznad 10 mil. dolara a na uvoznoj strani samo 18 preduzeća.

Za period I – IX 2013. godine

IZVOZ		UVOZ	
NIS A.D. NOVI SAD	Novi Sad	DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin
HIP-PETROHEMIJA	Pančevo	TARKETT DOO	B.Palanka
DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE DOO	Zrenjanin	NIS A.D.	Novi Sad
SIRMIUM STEEL DOO	S.Mitrovica	EATON ELECTRIC DOO	S. Mitrovica
HEMOFARM AD	Vršac	SIRMIUM STEEL DOO	S.Mitrovica
VICTORIAOIL AD	Šid	NAFTACHEM DOO	Novi Sad
TARKETT DOO	B.Palanka	STANDARD GAS DOO	Novi Sad
EATON ELECTRIC DOO	S.Mitrovica	DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVTECHNIK	Zrenjanin
FRESENIUS MEDICAL CARE SRBIJA DOO	Vršac	HEMOFARM AD	Vršac
IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija	IGB AUTOMOTIVE COMP DOO	Indija
LBK LIVNICA KIKINDA DOO	Kikinda	DOO ALMEX	Pančevo
DOO AGROTRADING	Novi Sad	HIP-PETROHEMIJA	Pančevo
GORENJE TIKI DOO	S. Pazova	PETROKEMIJA DOO	Novi Sad
LIVNICA KIKINDA AI DOO	Kikinda	CARLSBERG SRBIJA D.O.O.	Čelarevo
KOTEKS VISCOFAN DOO	Novi Sad	NEXE BETON	Novi Bečej
VICTORIA LOGISTIC DOO	Novi Sad	UTVA SILOSI AD	Kovin
VAIT DOO	Novi Sad	KOTEKS VISCOFAN DOO	Novi Sad
SOJAPROTEIN AD	Bečej	LAMES DOO	S. Mitrovica
SUNOKO DOO	Novi Sad	LBK LIVNICA KIKINDA DOO	Kikinda
GLENCORE SRB DOO	Novi Sad	MK SEEDS DOO	Novi Sad

*Izvor podataka: Informacioni centar PKV

